

1. Ena takih napak je mnogim možakam lastna, ki gredó živini klast, in v naročji suho mervo prenašaje, tabak pijó, brez de bi se spomnili velike nevarnosti!

2. Po skednjih in podih, kjer ljudjé pri luči mlatijo, v mnogih krajih z gólo svečo svetijo.

3. Déklje so toliko zanikerne, de one, ko zvečer gredó molst, po hlevu z lučjo brez svetilnice hodijo, in jo na kak steber, verh kteriga je polno pajčine in po tléh vse nastljano, obešajo.

4. Velika nevarnost na kmetih ogenj zatrositi, so tudi mačke, ki se pri ognji grejejo, in se, gorkote iskaje, rade tudi s silo v peč splazijo in se v hudi zimi zkorej s herbtam ognja dotikujejo. Če se primeri, de se mački dlaka vname, ona kot hudoba s živim ogljem iz peči treši in zbeži pod streho, ali kamor koli si bodi, de bi se ognja znebila in takó se pogoriše napravi, kakor je Samson zrelo pšenično žetvo Filistejcam pokoncal, ko je naloavljenim lesícam repe zažgal in jih po polji spustil.

Povejte tedaj, ljube Novíce! Ljudém, ki Vas radi poslušajo, de naj se ljudjé toliko škodljivih zanikernost bolj skerbno varjejo, in de naj posebno maček, ki so pri hiši sicer koristne, pri ognji greti ne pušajo!

Podgrivarski.

Silni oginjš na Notrajskim.

Na noviga léta dan zvečer je vstal v Beču, vasi Knežke fare — Pfarr Grafenbrunn — oginjš, kteriga je huda burja tako čez vso vas razširila, de je v pol uri 65 hiš do tal pogorelo. Le samo 16 hiš je ostalo. Strašín oginjš je bil! Strašna je nesreča! Desiravno jih je veliko v bratovšini sv. Florijana, vender nobeden ni za toliko zavarovan, kolikor je poškodovan, kér jih je ta nesreča ravno zdaj zadéla, ko so imeli svoje létne pridelke pod streho. Škoda je cenjena čez 50,000 gold. Jez bližnji sosed te nesrečne vasi, ko svojih sosedov nesrečo dobro poznam, v iménu teh 65 nesrečnih gospodarjev in njih nedolžnih otročičev se k vam milim dobrotnikom obrnem in vas prijazno prosim, tém revežem, ki jih je čez 500 duš na štivilu in se zdaj v hudi zimi po ptujih hisah potikati morajo, po premožnosti pomagati in svoje milodare, berž ko je mogoče, na fajmoštra v Knežak, gosp. Ignacija Mallita poslati, de se med potrebníši razdelé.

Iz Zagurja poleg Postojne 9. prosenca 1849.

Ktere iména mescov so prave?

(Konec.)

Stari Slovenci so po Metodiju in Cirilu od Gerkov keršansko véro dobili in z njo tudi navadne iména mescov, kar nam spríčuje stari slovenski Ostromirski. Kalender od léta 1057, v kterim so vsi mesci, kakor po navadi latinsko imenovani, le k januarju je pristavljeno prosinec, in avgustu zarez, pri drugih pa ni nobeniga sledú kakiga slovenskiga iména. Od tod torej pride, de imajo še dandanašnji vsi Rusi stare latinske iména mescov, le enmalo po rusko zavíte.

Vse romanske ljudstva, kakor: Italijani, Španci, Francozi, Valahi, — vse germanske ljudstva: Nemci Angleži, Danci, Švedi i. t. d. — tri četert Slovanov, to je, Rusi, Bulgarci, Serbi, vsi ti le vesoljno znane latinske iména rabijo.

Le ena četert Slovanov: Poljaki, Čehi, Slovaki, Horvati in Slovenci hočemo svoje posebne imeti, ako ravno latinske dobro poznamo in jih tudi veliko bolje rabiti znamo, kakor svojih 34 slovanskih. — Vsim Evropejcam, zvonaj Turkov, so tedaj stare latinske iména mescov dobro znane.

Pa ne le samo v Evropi, ampak tudi po celi nezmirni Ameriki, po velikim delu Azije in Afrike, po iztočni in zapadni Indii, celó po daljni Avstralii, se samo latinske iména mescov rabijo, ne le v svetovnih, ampak tudi v cerkvenih in duhovskih opravilih.

Kakor delječ tedaj kristjanska véra in ž njo latinska omikanost seže, to je, po vsim svetu, se rabijo te iména mescov. Ali se hočemo mi Slovenci po ti poti od celiga družiga sveta lociti in postati novi Kitajci? —

Ni prostora tukej razlagati kakošno zmed bi tako ravnanje že zdaj v naših pogodnih, kupčivskih in posebno menjjavskih pismih (Wechselbriefe) delalo. Ali bomo mornarjem, ki naše železo in jeklo v Ameriko, Bražilijo in Indijo vozijo, tudi naših velikih in malih pratik naložili, de se bodo zamorske ljudstva tudi naših mescov naučile in tako vedile naše menjjavske pisma o pravim času sprejeti ali pa jih nazaj poriniti. Kaj bodo pa še le v prihodnjih časih pisarji naše zgodovine reveži počeli? Ali bomo tudi za njih vsaciga eno naših pratik prihranili, de se bodo zamogli iz njih našiga časoslovja (Zeitrechnung) naučiti?

Ob kratkim: kdor tedaj piše za široki svét, ali za prihodnje čase, bo rabil stare, povsod znane, povsod veljavne iména mescov. Kdor pa piše le za danes in jutro, le za domači log, in si zaznamovati hoče: kdaj de je breza sočna, kdaj je treba gosence moriti ali listje grabiti, nej se pa posluži tistih imén, ktere so mu nar ljubši.

Vas pa, dragi vredniki časnikov, novíc in daníc prosimo, odločite v novim létu, po izgledu usmiljeniga pratikarja, saj en kotíček na svojih listih za častitljive stare latinske iména, če jim že nočete clo popolnoma gospodarstva, ktere se jim po vsi pravíci spodobi, izročiti.

Pod Šmarno goro 27. decembra 1848.

Peternel.

Sloven ali Slovan, pa ne Slavjan ali Slavijan.

Kdo more po pameti misliti, de bi bili naši predniki ime svojiga naroda iz besede slava olikovali ali izpeljevali? Veliko bolj jim je bilo mar za mir ko za slavo, kar nam njih zgodovina pové, in tudi že beseda bran očitno spríčuje. Beseda vojska poméni pri njih kardelo vojšakov, in vojsko so imenovali bran, in ta beseda nam razložno pokaže, de se niso vojskovali za slavo, ampak so se le branili. Smešno je terditi, de bi bil ta tako mirin in pameten narod v besedi svojiga imena, ko še v vojskovanji ne, na slavo mislil. Lahko si je pa misliti, de so le po besedi kakor druge tudi svoj narod imenovali: Latince so imenovali Vlahe, to pomeni pri njih kar pri nas blebetavce, vlahovati je pri njih blebetati, — Tevtone pa Nemce, to je mutce, nem pomeni mutastiga; kdor pa je njih jezik govoril, jim je bil Sloven ali Slovan, to je z besedo, njim znano, obdarovan; slovo poméni besedo, govor.

Pa tudi konec besede „Slavjan“ je napčen: kadar se beseda z v končá, in se ji jan natakne, se mora vselej j predstaviti, ki ga tukaj ni, postavim: Lancovljan i. t. d. Lahko si je tudi misliti, de je Nemec po svoji šegi imé Slovan v „Slawe“, „Slawen“ prekoval.

Kogar je pa Rusovski pravopis v napčno pisanje tega iména zapeljal, se bo te napčnosti lahko pričal, če le v Rusovsko slovnico pogleda, kjer je pravi izrek Rusovskiga ja ali 'a povédan.

Tudi primki Souvan, ki jih je več v naši deželi, nam kažejo pravo imé našiga naroda, in u so še zmiraj ohranili, de nam očitno pokažejo, od kod je to imé; pa še očitniši bi to pokazali, ko bi u pred o devali: Suovan, Slovan. Častiti gospodje Souvani mi ne bote zamerili, de vas tukaj očitno v misel vzamem!

Metelko.

Iz deržavniga zbora.

V poslednjim listu smo rekli, de bo 8. prosenec imeniten dan, in zares sta bila 8. in 9. prosenec imenitna